ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1990

Vyhlásené: 27.04.1990 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

**131**

# ZÁKON
## Slovenskej národnej rady

z 27. apríla 1990,

**ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 106/1988 Zb. o pôsobnosti orgánov Slovenskej socialistickej republiky v sociálnom zabezpeční**

Slovenská národná rada sa uzniesla na tomto zákone:

**Čl. 1**

Zákon Slovenskej národnej rady č. 106/1988 Zb. o pôsobnosti orgánov Slovenskej socialistickej republiky v sociálnom zabezpečení sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 1 sa odsek 3 vypúšťa.
2. V § 4 ods. 4 sa za slovo „organizácie“ vkladajú slová „a samostatne zárobkovo činné osoby.[7a])“.
3. V § 5 ods. 1 prvá veta znie:
„Okresné národné výbory a krajské národné výbory[9]) zriaďujú komisie starostlivosti o rodinu a deti ako správne komisie.“.
4. V § 5 ods. 2 sa slová „Národný výbor volí“ nahrádzajú slovami „Národné výbory volia“.
5. V § 5 sa odseky 3 a 4 vypúšťajú; v odseku 7 sa prvá a druhá veta vypúšťa. Doterajšie odseky 5 až 9 sa označujú ako odseky 3 až 7.
6. V § 5 ods. 3 znie:

„(3) Za členov komisií starostlivosti o rodinu a deti volí národný výbor občanov, ktorí spolupôsobia v starostlivosti o rodinu a deti, najmä detských, dorastových a ženských lekárov, pedagógov, psychológov, sudcov z povolania, prokurátorov a príslušníkov Zboru národnej bezpečnosti.“.

7. § 6 včítane nadpisu znie:

**„Osobitné orgány sociálneho zabezpečenia**

**§ 6**

(1) Okresný národný výbor a krajský národný výbor zriaďuje ako osobitný orgán[9a]) na posudzovanie zdravotného stavu a pracovnej schopnosti občanov na účely sociálneho zabezpečenia posudkový orgán sociálneho zabezpečenia (ďalej len „posudkový orgán“).

(2) Za členov posudkového orgánu národný výbor ustanovuje posudkového lekára sociálneho zabezpečenia a tajomníka z radov odborných pracovníkov národného výboru a lekárov štátnej zdravotníckej správy.

(3) Konanie posudkového orgánu riadi posudkový lekár sociálneho zabezpečenia, ktorý je zároveň jeho predsedom.

(4) Posudkový orgán je schopný rokovať a uznášať sa, ak sú prítomní posudkový lekár sociálneho zabezpečenia, ďalší lekár a tajomník. Posudkový orgán sa uznáša väčšinou hlasov.

(5) Členovia posudkového orgánu sú povinní zachovávat mlčanlivost o skutočnostiach, ktoré sa dozvedeli v súvislosti s jeho konaním.

(6) Krajský národný výbor v prípade potreby poverí okresný národný výbor vo svojom územnom obvode, aby jeho posudkový orgán posudzoval invaliditu alebo iné zdravotné otázky súvisiace s vykonávaním sociálneho zabezpečenia účastníkov boja proti fašizmu a obetí fašizmu a s vykonávaním sociálneho zabezpečenia na základe medzinárodných zmlúv, prípadne v ďalších odôvodnených prípadoch na území celého kraja.

(7) Krajský národný výbor po dohode s ďalšími krajskými národnými výbormi v prípade potreby poverí okresný národný výbor vo svojom územnom obvode, aby jeho posudkový orgán posudzoval invaliditu alebo iné zdravotné otázky súvisiace s vykonávaním sociálneho zabezpečenia na základe medzinárodných zmlúv aj pre územie týchto krajov.

(8) Krajský národný výbor poverí okresný národný výbor vo svojom územnom obvode, aby jeho posudkový orgán posúdil zdravotný stav a pracovnú schopnosť účastníka konania v prípade, že posudkové orgány príslušného okresného národného výboru sa vylúčením svojich členov pre predpojatosť stali nespôsobilé rokovať a uznášat sa.

(9) Okresný národný výbor v odôvodnených prípadoch zriadi osobitný posudkový orgán s pôsobnosťou pre pracujúcich veľkých organizácií, ktoré majú závodné zdravotnícke zariadenie.“.

8. V § 7 písm. a) sa slová „umelcov,[10]) občanov poskytujúcich vecné plnenia a výkony na základe povolenia národného výboru, jednotlivo hospodáriacich roľníkov a iných samostatne hospodáriacich osôb“ nahrádzajú slovami „samostatne zárobkovo činných osôb,[10])“.
9. V § 7 písm. b) sa slová „podľa § 11 písm. a) č.1.“ nahrádzajú slovami „podľa § 9 ods. 1 písm. a) č. 6.“.
10. V § 8 písm. a) sa bod 3 vypúšťa.
11. V § 8 písm. b) sa bod 6 vypúšťa.
12. § 9 znie:

**„§ 9**

(1) Okresný národný výbor

a) rozhoduje

1. v sporných prípadoch o vzniku a zániku sociálneho zabezpečenia členov jednotných roľníckych družstiev a samostatne zárobkovo činných osôb,
2. o dávkach nemocenského zabezpečenia samostatne zárobkovo činných osôb,
3. o pohrebnom pri úmrtí nepracujúceho dôchodcu, prípadne jeho rodinného príslušníka,

4. o podpore pri narodení dieťaťa dôchodkyni alebo manželke, prípadne inej rodinnej príslušníčke nepracujúceho dôchodcu,
5. o náhrade príjmov pri vojenskom cvičení a ďalších druhoch služby v ozbrojených silách samostatne zárobkovo činným osobám,
6. o sociálnom dôchodku,
7. o zvýšení sociálneho dôchodku pre bezvládnosť,
8. o výchovnom k sociálnemu dôchodku a príplatku k výchovnému,
9. o započítaní celého kalendárneho roka do doby zamestnania pred 1. januárom 1976, ak člen jednotného roľníckeho družstva neodpracoval určený počet pracovných dní, prípadne inak určený pracovný úväzok,
10. o započítaní doby vojenskej služby v iných ako spojeneckých armádach (vrátane doby zajatia), ktorú československí občania vykonávali povinne v čase neslobody,
11. o povinnosti občanov uvedených v bode 2 uhradit dlžné poistné a prirážku k nemu,
12. o povinnosti občanov uvedených v bode 2 vrátiť dávku nemocenského zabezpečenia poskytnutú neprávom alebo vo vyššej výmere ako im patrila a o povinnosti jednotných roľníckych družstiev nahradiť škodu spôsobenú nesprávnou výplatou dávok zabezpečenia poskytnutú neprávom alebo vo vyššej výmere ako im patrila a o povinnosti jednotných roľníckych družstiev nahradiť škodu spôsobenú v chorobe a zabezpečenia matky a dieťaťa družtevných roľníkov,
13. o povinnosti dôchodcu vrátiť dávku dôchodkového zabezpečenia (poistenia) poskytnutú neprávom alebo vo vyššej výmere ako mu patrila a o povinnosti organizácie nahradiť škodu spôsobenú nesprávnou výplatou dôchodku, ak rozhodovanie o takejto dávke patrí do pôsobnosti národného výboru,
14. o odvolaní proti rozhodnutiu sociálnej komisie jednotného roľníckeho družstva a o peňažných dávkach zabezpečenia v chorobe a zabezpečenia matky a dieťaťa družtevných roľníkov,
15. o poskytovaní prídavkov na deti členom jednotných roľníckych družstiev v prípadoch ustanovených osobitnými predpismi,[12])
16. o odstraňovaní tvrdostí, ktoré by sa vyskytli pri vykonávaní zákona o sociálnom zabezpečení,[12a]) ak ide o dávky nemocenského zabezpečenia samostatne zárobkovo činných osôb a o podporu pri narodení dieťaťa a pohrebné poskytované dôchodcom, ako aj o odstraňovaní tvrdostí pri vykonávaní zákona o zabezpečení družstevných roľníkov v chorobe a o zabezpečení matky a dieťaťa,[12b])

b) obstaráva a predkladá Úradu dôchodkového zabezpečenia v Bratislave podklady potrebné na rozhodnutie o dávkach dôchodkového zabezpečenia,

c) navrhuje Úradu dôchodkového zabezpečenia v Bratislave započítanie doby zamestnania a náhradných dôb v sporných prípadoch,

d) spisuje, ak sa naň občan obráti, žiadosti

1. o úpravu dôchodku, ktorý je jediným zdrojom príjmu,
2. o zvýšenie dôchodku pre bezvládnosť,
3. o dávky dôchodkového zabezpečenia samostatne zárobkovo činných osôb,
4. o vdovský dôchodok alebo sirotský dôchodok po občanoch uvedených v bode 3,
5. o dôchodok manželky,
6. o sociálny dôchodok,

7. o vdovský dôchodok alebo sirotský dôchodok po nepracujúcich dôchodcoch,
8. o starobný, invalidný alebo čiastočný invalidný dôchodok občanov, ktorí nie sú v pracovnom pomere, a ani nie sú inak zabezpečení, prípadne o vdovský dôchodok alebo sirotský dôchodok po uvedených občanoch,
9. o dávku dôchodkového zabezpečenia, ak je občan v čase podania žiadosti práceneschopný a má trvalý pobyt v inom okrese, než v ktorom je sídlo organizácie, alebo ak pozostalý po pracujúcom má trvalý pobyt v inom okrese, než v ktorom je sídlo organizácie, v ktorej bol pracujúci zamestnaný,[13])

e) spracúva rozbory invalidizácie a príslušným orgánom navrhuje opatrenia smerujúce na predchádzanie invalidity a na odstraňovanie jej následkov.

(2) Pôsobnosť podľa odseku 1 písm. a) č. 3 a 4 vykonáva okresný národný výbor len vtedy, ak podľa § 8 nepatrí miestnemu národnému výboru v strediskovej obci alebo mestskému národnému výboru.“.

13. V § 10 v prvej vete sa slová „svojou posudkovou komisiou sociálneho zabezpečenia“ nahrádzajú slovami „svojím posudkovým orgánom“.
14. V § 10 písm. a) bod 2 sa slová „posudková komisia sociálneho zabezpečenia“ nahrádzajú slovami „posudkový orgán“ a slovo „zistila“ slovom „zistil“.
15. V § 10 písm. a) bod 3 sa slová „umelcom,[10]) občanom poskytujúcim vecné plnenia a výkony na základe povolenia národného výboru a rodinným príslušníkom všetkých týchto osôb“ nahrádzajú slovami „samostatne zárobkovo činným osobám[10])“.
16. V § 10 písm. b) bod 4 sa slová „umelcov,[10]) občanov poskytujúcich vecné plnenia a výkony na základe povolenia národného výboru, jednotlivo hospodáriacich roľníkov a iných samostatne hospodáriacich osôb,“ nahrádzajú slovami „a samostatne zárobkovo činných osôb[10]),“.
17. § 11 sa vypúšťa.
18. V § 13 v prvej vete sa slová „svojou posudkovou komisiou sociálneho zabezpečenia“ nahrádzajú slovami „svojím posudkovým orgánom“.
19. V § 13 písm. a) a b) sa slová „posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia“ nahrádzajú slovami „posudkového orgánu“.
20. V § 22 sa slová „svojou posudkovou komisiou sociálneho zabezpečenia“ nahrádzajú slovami „svojím posudkovým orgánom“.
21. V § 30 v prvej vete sa slová „svojou posudkovou komisiou sociálneho zabezpečenia“ nahrádzajú slovami „svojím posudkovým orgánom“.
22. V § 30 písm. a) bod 3 sa slová „posudková komisia sociálneho zabezpečenia“ nahrádzajú slovami „posudkový orgán“.
23. V § 35 sa slová „svojou posudkovou komisiou sociálneho zabezpečenia“ nahrádzajú slovami „svojím posudkovým orgánom“.
24. V siedmom dieli sa za nadpis „Starostlivosť o občanov, ktorí potrebujú osobitnú pomoc“ vkladá nový § 39a, ktorý znie:

**„§ 39a**

Okresný národný výbor poskytuje občanom, ktorým nemôže zabezpečiť vhodné zamestnanie a neposkytuje im hmotné zabezpečenie podľa osobitných predpisov,[44a]) a ktorých životné potreby nie sú zabezpečené príjmami zo zárobkovej činnosti alebo inými príjmami, peňažné a vecné dávky.“.

25. V § 54 ods. 1 písm. a) znie:

„a) o dávkach nemocenského zabezpečenia samostatne zárobkovo činných osôb a nepracujúcich dôchodcov s výnimkou rozhodovania o znížení alebo odňatí týchto dávok,“.

26. V § 56 ods. 1 písm. a) bod 1 sa slová „posudková komisia sociálneho zabezpečenia“ nahrádzajú slovami „posudkový orgán“.

27. V § 56 ods. 1 písm. f) znie:

„f) sídlom okresného národného výboru, ktorého posudkový orgán bol poverený (§ 6 ods. 6 až 8) posudzovať invaliditu alebo iné zdravotné otázky súvisiace s vykonávaním sociálneho zabezpečenia,“

28. V § 56 ods. 3 znie:

„(3) Žiadosť o pohrebné po samostatne zárobkovo činnej osobe sa podáva na okresnom národnom výbore, na ktorom bol zomretý na sociálne zabezpečenie prihlásený. Žiadosť o pohrebné po nepracujúcom dôchodcovi sa podáva na miestnom národnom výbore v strediskovej obci, mestskom alebo okresnom národnom výbore, v obvode ktorého mal zomretý trvalý pobyt.“.

29. V § 58 v prvej vete sa slová „a so Slovenskou odborovou radou a po prerokovaní so Slovenským výborom Zväzu družstevných roľníkov“ vypúšťajú.

30. V § 58 písm. a) znie:

„a) podrobnosti o zložení a rokovaní správnych komisií a posudkových orgánov národných výborov,“.

31. V § 58 písm. e) sa slová „lehoty na rozhodovanie o poskytovaní“ nahrádzajú slovami „bližšie podmienky poskytovania“.

**Čl. II**

Do zriadenia posudkových orgánov plnia pôsobnosť týchto orgánov lekári a tajomníci doterajších posudkových komisií sociálneho zabezpečenia pod vedením posudkového lekára sociálneho zabezpečenia.

**Čl. III**

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. májom 1990.

**R. Schuster v. r.**

**M. Čič v. r.**

7a) § 145b zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení zákona č. 110/1990 Zb.

9a) § 63b zákona č. 69/1967 Zb. o národných výboroch v znení neskorších predpisov (úplné znenie č. 157/1988 Zb.).

10) § 2 ods. 1 písm. c) zákona o sociálnom zabezpečení.

12) § 34 vyhlášky Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia č. 104/1964 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o zabezpečení družstevných roľníkov v chorobe a o zabezpečení matky a dieťaťa, v znení vyhlášky č. 92/1968 Zb. a vyhlášky č. 74/1984 Zb.

12a) § 174 písm. b) č. 2 zákona o sociálnom zabezpečení.

12b) § 143 zákona č. 103/1964 Zb. (úplné znenie č. 240/1988 Zb.).

13) § 120 ods. 4 zákona o sociálnom zabezpečení.

44a) Vyhláška Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 195/1989 Zb. o zabezpečení pracovníkov pri organizačných zmenách a občanov pred nástupom do zamestnania.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.